

Ráðlagðir dagskammtar (RDS) af ýmsum vítamínum^a

Aldur Ár	A RJ ^c	D ^d µg	E α-TJ ^e	B ₁ mg	B ₂ mg	Níasín NJ ^f	B ₆ mg	Fólasín µg	B ₁₂ µg	C mg
< 6 mán ^b	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6-11 mán	300	10	3	0,4	0,5	5	0,4	50	0,5	20
12-23 mán	300	10	4	0,5	0,6	7	0,5	60	0,6	25
2-5 ára	350	10	5	0,6	0,7	9	0,7	80	0,8	30
6-9 ára	400	10	6	0,9	1,1	12	1,0	130	1,3	40
Konur										
10-13	600	10	7	1,0	1,2	14	1,1	200	2,0	50
14-17	700	10	8	1,2	1,3	15	1,3	300	2,0	75
18-30	700	10	8	1,1	1,3	15	1,3	400	2,0	75
31-60	700	10	8	1,1	1,3	15	1,2	300/400 ^g	2,0	75
61-74	700	15	8	1,0	1,2	14	1,2	300	2,0	75
≥75	700	15	8	1,0	1,2	13	1,2	300	2,0	75
Á meðgöngu	800	10	10	1,5	1,6	17	1,5	500	2,0	85
Með barn á brjósti	1100	10	11	1,6	1,7	20	1,6	500	2,6	100
Karlar										
10-13	600	10	8	1,2	1,4	16	1,3	200	2,0	50
14-17	900	10	10	1,5	1,7	20	1,6	300	2,0	75
18-30	900	10	10	1,5	1,7	20	1,6	300	2,0	75
31-60	900	10	10	1,4	1,7	19	1,6	300	2,0	75
61-74	900	15	10	1,3	1,5	17	1,6	300	2,0	75
≥75	900	15	10	1,2	1,3	15	1,6	300	2,0	75

a) Ráðleggingar fyrir neyslu næringarefna miðast við það magn sem á að fást úr fæðunni, þ.e. taka þarf tillit til breytinga sem geta orðið á næringarefnainnihaldi matvæla við framleiðslu, matreiðslu o.s.frv.

b) Ráðlagt er að börn séu eingöngu á brjósti fyrstu 6 mánuðina því eru ekki gefnar ráðleggingar fyrir neyslu einstakra næringarefna fyrir börn yngri en 6 mánuða. Ráðlagt er að gefa börnum sem ekki eru á brjósti sérstaka ungbarnablöndu (sjá Næring ungbarna, 2003). Ef börn eru farin að fá annan mat til viðbótar við móðurmjólkina við 4-5 mánuða aldur skal miða við ráðleggingar fyrir 6-11 mánuða aldur.

c) A-vítamín er gefið upp í retinoljafngildum. 1 retinoljafngildi (RJ) = 1 µg retinol = 12 µg β-karótín.

d) Frá fjögurra vikna aldri er ráðlagt að gefa ungbörnum D-vítamíndropa (4 AD dropar) og almennt er fólki ráðlagt að taka lýsi eða annan D-vítamínjafa. Sérstaklega er mikilvægt að eldra fólk, sem er lítið úti í dagsbirtu, taki 15 µg af D-vítamíni á dag til viðbótar við það sem kemur úr fæðunni.

e) E-vítamín er reiknað sem α-tókóferoljafngildi. 1 α-tókóferoljafngildi (α-TJ) = 1 mg RRR-α-tókóferol.

f) Níasín er reiknað sem níasínjafngildi. 1 níasínjafngildi (NJ) = 1 mg níasín eða 60 mg tryptófan

g) Konum á barnseignaaldri er ráðlagt að neyta 400 µg/dag.

Ráðlagðir dagskammtar (RDS) af ýmsum steinefnum^a

Aldur Ár	Kalk mg	Fosfór mg	Kalíum g	Magníum mg	Járn ^h mg	Sink ^l mg	Kopar mg	Joð µg	Selen µg
< 6 mán ^b	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6-11 mán	540	420	1,1	80	8	5	0,3	50	15
12-23 mán	700	540	1,4	85	8	5	0,3	70	20
2-5 ára	700	540	1,8	120	8	6	0,4	90	25
6-9 ára	800	600	2,0	200	9	7	0,5	120	30
Konur									
10-13	1000	750	2,9	280	11	8	0,7	150	40
14-17	1000	750	3,1	280	15 ^l	9	0,9	150	40
18-30	800 ^j	600 ^j	3,1	280	15 ^l	7	0,9	150	40
31-60	800	600	3,1	280	15 ^l /9 ^m	7	0,9	150	40
61-74	800 ^k	600	3,1	280	9	7	0,9	150	40
≥75	800 ^k	600	3,1	280	9	7	0,9	150	40
Á meðgöngu	1000	750	3,1	280	n	9	1,0	175	55
Með barn á brjósti	1000	750	3,1	280	15	11	1,3	200	55
Karlar									
10-13	1000	750	3,3	280	11	11	0,7	150	40
14-17	1000	750	3,5	350	11	12	0,9	150	50
18-30	800 ^j	600 ^j	3,5	350	9	9	0,9	150	50
31-60	800	600	3,5	350	9	9	0,9	150	50
61-74	800	600	3,5	350	9	9	0,9	150	50
≥75	800	600	3,5	350	9	9	0,9	150	50

h) Samsetning máltíðarinnar hefur áhrif á nýtingu járns úr fæðunni. Framboðið eykst ef mataræðið er ríkt af C-vítamíni og kjöti eða fiski en minnkar ef samtímis er neytt polyfenóla og fýtínsýru.

i) Fýtínsýra hefur neikvæð áhrif á upptöku á sinki en dýraprótein hefur jákvæð áhrif. Ráðleggingarnar miðast við blandað fæði (dýra/jurta). Þeim sem neyta jurtafæðu er ráðlagt að neyta 25-30% meira af sinki.

j) 18-20 ára er ráðlagt að neyta 1000 mg af kalki og 750 mg af fosfór á dag.

k) Hugsanlegt er að viðbótarneysla á 500-1000 mg af kalki á dag, í formi fæðubótarefna, geti seinkað aldurstengdri úrkölkun beina að ákveðnu marki.

l) Tíðablæðingar og járntap vegna þeirra geta verið mjög breytilegar milli kvenna. Það þýðir að sumar konur þurfa á meira járni að halda með fæðunni en aðrar. Ef nýtanleiki járns er um 15%, munu 15 mg/dag fullnægja járnþörf 90% kvenna á frjósemisaldri. Sumar konur þurfa meira járn en þær fá úr venjulegu fæði.

m) Ráðlögð neysla fyrir konur eftir tíðahvörf er 9 mg/dag.

n) Til að járn sé nægilegt meðan á meðgöngu stendur þurfa járnþörf líkamans við upphaf meðgöngu að vera um 500 mg. Hluti kvenna getur ekki fullnægt aukinni járnþörf á meðgöngutíma með venjulegu fæði og þurfa því að taka járn aukalega.